Souria
Quotidien · Arménien
B.P. 814 TÉL. 13990
ALEP-SYRIE
ԱՐՏՕԼՍԷՐ
ԵՒ
ԴԱՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Յ. ԵԱՀՃԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ

ԱՐԱԲԵՐԵՆ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحبها الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانس يازجيان
حلب ص.ب ٨١٤ هاتف ١٣٩٩٠

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 54 (3242) | ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 20 ՕԳՈՍՏՈՍ 1956 | ՀԵՌ. ԹԻՒ 13990 | ԳԻՆ 10 ՍՈՒ. Գ.

ԱՐԱԲ. ԱՇԽԱՐՀԻ ՁԱՅՐՈՅԹԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴԷՄ

ՇԵՓԻԼՈՎ ԶՕՐԱՒՈՐ ՃԱՌՈՎ ՄԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ՆԱՍԵՐԻ ՃՇԳՐԻՏ ՈՒ ՕՐԻՆԱՒՈՐ

Քայլերը եւ պահանջեց ընդունիլ Եգիպտոսի նախագահին առաջարկները եւ կը զգուշացնէ Անգլիան թէ բռնի ոյժ գործածել Եգիպտոսի դէմ համաշխարհային պատերազմ կը յառաջացնէ

ՍՈՎԵՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՇԵՓԻԼՈՎԻ ՃԱՌԸ ՄԵԾ ԽԱՆԴԱՒԱՌՈՒԹԵԱՄԲ

Հիմաւորուեցաւ բովանդակ արաբական աշխարհին մէջ եւ ձայնասփռուեցաւ արաբական բոլոր ռատիոկայաններէն

Լոնտոնի համագումարի երրորդ նիստին խօսք առին Ֆրանսա արտաքին նախարար Փինօ որ երկրորդեց Տալէսի առաջարկը, նոյնը բրա Թուրքիոյ պատուիրակը։

Վերջին խօսողը եղաւ սովետ արտաքին նախարար Շեփիլով որ ժամ մը տեւող զօրաւոր ճառ մը արտասանեց ուր մերժեց արևմուտքի ներկայացուցած առաջարկը ու երկրորդեց Նախագահ Նասերի առաջարկը։

Սովետ արտաքին նախարարին ճառը ձայնասփռուեցաւ արաբական բոլոր մայրաքաղաքներու ռատիոկայաններէն և օրուն կարևորութեանը համար զայն կու տանք մեր ընթերցողներուն։—

Լոնտոն։— Լոնտոնի համագումարին երրորդ նիստին Շեփիլով մէկ ժամ տեւող ճառ մը արտասանեց ուր առաջարկեց նոր համագումար մը կազմել օրուն ներկայ բլլալ Եգիպտոս, ինչպէս նաև առաջարկեց վեց պետութիւններէ բաղկացած մարմին մը նշանակել, որպէսզի այդ համագումարին հրաւէրը պատրաստէ։ Շեփիլով այդ վեց պետութիւններուն անունը տուաւ հետեւեալ ձևով. Եգիպտոս, Հնդկաստան, Միացեալ Նահանգներ, Բազիլիա, Ֆրանսա և Սովետ Միութիւն։

Ապա անվերապահ կերպով երկրորդեց Նախագահ Նասերի առաջարկը որ է հրաւիրել 1888ի կ. Պոլսոյ համաձայնութիւնը ընտրտրող պետութիւններն ու Սուէզի ջրանցքէն նաւերը անցնող երկիրները։

Շեփիլով բաւ.— Եգիպտոս բաձրաձայնէս իրաւունք ունի Սուէզի ջրանցքի ընկերութիւնը ազգայնացնելու, և այս ազգայնացումով միջազգային օրէնք բռնարարած չբլլար։

Ջրանցքին շուրջ միջազգային գործակցութեան մը համար Նասիրի Եգիպտոսի հետ պէտք է բանակցիլ պայմանաւ որ Եգիպտոսի վերապահական իրաւունքներուն միջամուխ չբլլանք։

Սովետ Միութիւնը կը հաւատայ որ Եգիպտոս Սուէզի անցաքէ խանգարելու օրէնք մտադրութիւն չունի, և պատրաստ է այդ պարագան ապահովելու համար գործակցելու։ Հետևաբար նոր համագումարը պէտք է կատարուի Նախագահ Նասերի առաջարկներուն հիման վրայ, օրուն կատարելագործման համար է Սովետ Միութիւնը։

Սովետ Միութիւնը համոզուած է որ պետութիւններու վերապահութիւնը յարգելով ներկայ գաղու հոգեբանութեան համաձայն ընդանալով և ուրիշներու ներքին հարցերուն միջամուխ չբլլալով կարելի է Սուէզի հարցը կարգադրել։

Այս հարցին մէջ ևս կողմնակալ բլլալու չէ ինչ որ կ'ապահովէ Մեր Ազգին և Մերձաւոր Արևելքի խաղաղութիւնը։

Սուէզի հարցին մէջ երկու կէտեր կան.—

1.— Եգիպտոսի ազգայնացումը Ջրանցքի Ընկերութեան։

2.— Նրա Թեանի ազատութիւնը Ջրանցքէն։

Առաջին կէտը կը պահանի Եգիպտոսի ներքին իրաւունքներուն և կարելի չէ այդ հարցը ուսումնասիրել օրէնք համագումարի մէջ։ Թէ երբեք կ'ուզենք յարգել ուրիշներուն ներքին հարցերուն միջամուխ չբլլալու սկզբունքը։

Իսկ երկրորդ կէտը կը շահադրգռէ շատ մը պետութիւններ։

Մինչև կողմէ Սուէզի Ջրանցքի միջազգային ընկերութիւնը իրաւունքի համար որպէս մը էր Եգիպտոսի մէջ ինչ որ արդէն կը հանդիսանար Եգիպտոսի յառաջացումն։

Իսկ Կ. Պոլսոյ համաձայնութիւնը կը մնայ է զօրու և կարելի է կարգ մը փոփոխութիւններ մտցնել անոր վրայ։

Մինչ այդ Սուէզի Ջրանցքի երթևեկը պէտք է ազատ բլլայ բոլորին առաջ սակայն միայն Եգիպտոսն է որ պիտի ապահովէ այդ ազատութիւնը ու զայն պաշտպանէ։ Նոյնպէս Եգիպտոս միայն իրաւունք ունի փոփոխութիւններ մտցնելու անոր մէջ։

Իսկ սպառնալիք և ձնշում բանեցնել Եգիպտոսի, երբեք նեղելի չէ։

Եգիպտոս շատ մը պետութիւններու նման նոր ստացած բլլալով իր անկախութիւնը կ'աշխատի հարթել բոլոր գժտութիւնները։ Այսպէս Ջրանցքի ընկերութեան ազգայնացումը օրինական է և անհրաժեշտ ձերբազատելու համար Եգիպտոսը անցեալի հետքերէն։

Իսկ ամերիկ. արտաքին նախարարին ներկայացուցած ծրագիրը պէտ երբեք նկատի չառնեը Եգիպտոսի իրաւական և ազգային պահանջները ինչպէս նաև կը հակասէ ՄԵԱԿի սկզբունքներուն ու միջազգայնեալի ապահովէ։

Լոնտոնի համագումարը

Լոնտոն.— Երեկ, Շաբաթ երեկոյեան տեղի ունեցաւ համագումարի չորրորդ նիստը, ուր խօսք առին Սկոտլի Հոյն եւ Մեծ. գիս, որոնք պաշտպանեցին Տալեսի ներկայացուցած ծրագիրը եւ Անգլիոյ ու Աւստրալիոյ տեսակէտ պարզեցին այս առնչութեամբ։

Վերջին խօսողը եղաւ նիդիկ պաստիրան Բրիճնա Մենոն, որ մերժեց արեւմտեան առաջարկը եւ նոր ծրագիր մը ներկայացուց ժողովին։

*

Լոնտոն.— Բրիտ. արտաքին նախարարութեան անունով պաշտամախօս մը Շեփիլովի նեռին ելուշ արտայայտուելով բաւ. թ ան բացէ ի բաց մերժեց արեւմտեան ծրագիրը։

Տալես - Շեփիլով խորհրդակցութիւն

Լոնտոն.— Ամերիկ. արտաքին նախարար Տալես Շաբաթ օր կեսօրէ առաջ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Շեփիլովի հետ, Լոնտոնի սովետ. դեսպանատան մէջ։

Խորհրդակցութիւնն ներկայ եղաւ Մոսկուայի ամերիկ. դեսպան Պոլեն։

Լոնտոն.— Արեւմտեան երեք արտաքին նախարարները Շաբաթ կեսօրէ վերջ կարեւոր ժողով մը գումարեցին ուր ուսումնասիրեցին Շեփիլովի արտասանած զօրաւոր ճառը. ինչպէս նաեւ Տալես— Շեփիլով տեսակցութեան արդիւնքը։

Արաբական Աշխարհի դայրոյթը Թուրքիոյ դէմ

Դամասկոս.— Արաբական աշխարհը խոր զայրոյթ մը արձանագրեց Թուրքիոյ դէմ, երբ անոր պատուիրակը Հոնոնոնի հանգումարին մէջ զօրաւոր կերպով պաշտպանեց արեւմտեան ծրագիրը։

Արաբական մամուլը իր կարգին զայրոյթով կ'արտայայտուի Թուրքիոյ որդեգրած արաբենոու դէմ այս բռնամական բաղաքականութեան։

Ապա ընդունեց Երիսթօ Ճորճիեւ Տիմիթրովը, որ իր նաւատարմագրերը ներկայացուց տրպես լիազօր դեսպան Պուլկարիոյ։

Հ. Բ. Ը. Մ. — Հ. Բ. Ը. Մ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հ. Բ. Ը. Միութեան նուիրեալ տեղական Մասնաժողովին կողմէ ՆԷՏԻ ԼԻՍԱՅԻ մէջ կազմակերպուելիք ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 1 Սեպտեմբեր 1956 երեկոյեան ժամը 9—ին։

Կը խնդրուի չխաւանիլ։

Մանսոր.— Նախապէս ծախուած պարահանդէսի տոմսերը ի զօրու են։

Լոնտոնի համագումարը

Լոնտոն.— Երեկ, Շաբաթ երեկոյեան տեղի ունեցաւ համագումարի չորրորդ նիստը, ուր խօսք առին Հոյն եւ Մեծ. գիս, որոնք պաշտպանեցին Տալեսի ներկայացուցած ծրագիրը եւ Անգլիոյ ու Աւստրալիոյ տեսակէտը պարզեցին այս առնչութեամբ։

Վերջին խօսողը եղաւ նիդիկ պաստիրան Բրիճնա Մենոն, որ մերժեց արեւմտեան առաջարկը եւ նոր ծրագիր մը ներկայացուց ժողովին։

*

Լոնտոն.— Բրիտ. արտաքին նախարարութեան անունով պաշտամախօս մը Շեփիլովի նեռին ելուշ արտայայտուելով բաւ. թ ան բացէ ի բաց մերժեց արեւմտեան ծրագիրը։

Տալես - Շեփիլով խորհրդակցութիւն

Լոնտոն.— Ամերիկ. արտաքին նախարար Տալես Շաբաթ օր կեսօրէ առաջ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Շեփիլովի հետ, Լոնտոնի սովետ. դեսպանատան մէջ։

Խորհրդակցութիւնն ներկայ եղաւ Մոսկուայի ամերիկ. դեսպան Պոլեն։

Լոնտոն.— Արեւմտեան երեք արտաքին նախարարները Շաբաթ կեսօրէ վերջ կարեւոր ժողով մը գումարեցին ուր ուսումնասիրեցին Շեփիլովի արտասանած զօրաւոր ճառը. ինչպէս նաեւ Տալես— Շեփիլով տեսակցութեան արդիւնքը։

Արաբական Աշխարհի դայրոյթը Թուրքիոյ դէմ

Դամասկոս.— Արաբական աշխարհը խոր զայրոյթ մը արձանագրեց Թուրքիոյ դէմ, երբ անոր պատուիրակը Հոնոնոնի հանգումարին մէջ զօրաւոր կերպով պաշտպանեց արեւմտեան ծրագիրը։

Արաբական մամուլը իր կարգին զայրոյթով կ'արտայայտուի Թուրքիոյ որդեգրած արաբենոու դէմ այս բռնամական բաղաքականութեան։

Պուլկարիոյ եւ Լեհաստանի դեսպանները

Դամասկոս.— Շաբաթ 18 Օգոստոսին կեսօրէ առաջ ժամը 10ին Ն. Վ. Նախագահ Շիւքրի պէյ Քուէքլի ի ներկայութեան արտաքին նախարար Սալահ Պիքարի, պաշտօնական արարողութիւններով ընդունեց Սրեֆեան Ուէյսիին՝ որ իր նաւատարմագրերը ներկայացուց որպես լիազօր դեսպան Լեհաստանի, Սուրիական հանրապետութեան մօտ։

Ապա ընդունեց Երիսթօ Ճորճիեւ Տիմիթրովը, որ իր նաւատարմագրերը ներկայացուց որպես լիազօր դեսպան Պուլկարիոյ։

Հ. Բ. Ը. Մ. — Հ. Բ. Ը. Մ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հ. Բ. Ը. Միութեան նուիրեալ տեղական Մասնաժողովին կողմէ ՆԷՏԻ ԼԻՍԱՅԻ մէջ կազմակերպուելիք ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 1 Սեպտեմբեր 1956 երեկոյեան ժամը 9—ին։

Կը խնդրուի չխաւանիլ։

Մանսոր.— Նախապէս ծախուած պարահանդէսի տոմսերը ի զօրու են։

ՏԵՂԱԿԱՏՈՒ ԼՈՒՐԵՐ

ՔՈՒԷԹԼԻՒ ԵՒ ՀԻՍԷՅՆԻ Շատ կարեւոր խորհրդակցութիւնները

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Վեհապետ Հիւսէյն Դամասկոս ժամանելէ մէկ ժամ վերջ կարեւոր խորհրդակցութիւն մը տեղի ունեցաւ Նախագահ Քուէքլիի և վեհապետին միջև, որուն ներկայ եղան վարչապետ Ասալի և արտաքին նախարար Պիքար։

Միւս կողմէ զանազան մեկնաբանութիւններ տեղի կունենան վեհապետ Հիւսէյնի այցելութեան շուրջ։

Այսպէս ըսողներ կան թէ հանդիպումը Եգիպտոսի հարցին շուրջ է, ուրիշներու համաձայն նոր խորհրդակցութիւններ պիտի կատարուին Սուրիան և Յորդանանը միացնելու հարցին շուրջ, նոյն իսկ կ'ըսուի թէ ուսումնասիրուած է անկիւ—յորդանանեան պաշտպանի պարագան և տեսնուած որ Յորդանան Սուրիոյ հետ անմիջական միութիւն մը կազմելու պարագային այդ դաշնագիրը ինքնաբերաբար ջնջուած կ'ըլլայ։

Լաւատեղեակ շրջանակներ կ'ըսեն թէ այսօր կամ վաղը կարեւոր ժողով մը պիտի գումարուի Նախագահ Քուէքլիի, վեհապետ Հիւսէյնի և Նախագահ Շամանի միջև։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Ամմանէն ստացուած լուրերու համաձայն կառավարութիւնը ժողովրդային ծանր ճնշումի տակ կը գտնուի մանաւանդ Սուէզի ջրանցքին հարցէն ի վեր և ժողովուրդը ամէն գնով իր կամքը կ'ուզէ պարտադրել։

ՍԻՐՕ-ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Իրազեկ շրջանակներ կը հաւատան թէ վարչապետ Ասալի և արտաքին նախարար Պիքար Դամասկոսի մէջ նախագահ Նասերի հետ իրենց ունեցած երկար տեսակցութեան ընթացքին ուսումնասիրած են սիրօ—եգիպտական միութեան հարցը ուր նախագահ Նասեր առանց վիճաբանութեան ընդունած է միութեան գլխաւոր կէտերը և համաձայնութիւն կայացած է սիրօ—եգիպտական միութեան հարցը գործնականի վերածել անմիջապէս որ Սուէզի ջրանցքի խնդիրը վերջանայ։

ԽՈՌՎԱՐԱՐՆԵՐ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Ներքին նախարարութիւնը առչի գիշեր ուշ ատեն հրահանգ մը արձակեց որուն համաձայն խստիւ կարգիլուին ցոյցերն ու խռովութիւնները ու ոստիկանութեան և ապահովութեան ոյժերը զօրաշարժի կենդանի որովհետև առչի օրուան ցոյցերէն ետք, խռովարարներ օգտուելով ժողովուրդի զգացումներէն կարգ մը սինեմաներու, ճաշարաններու և հանրային վայրերու վրայ յարձակած են, ապակիներ ջարդ ու փշուր ըրած ու նիւթական վնասներ հասցուցած են։

Ոստիկանութիւնը յայտնած է այդ խռովութեանց պատասխանատուները ձերբակալել և հարցաքննութեան ենթակել։

«ՓՐԱՆՍԱՅԻ ՕԳՈՍՏՈՍ 11ԻՆ ԹԻՒԷՆ

Եգիպտոսի օրինաւոր իրաւունքները ԱՆԺԽՏԵԼԻ ԵՆ

Սուէզի խնդրին մէջ արևմտեան տէրութիւններուն դիրքաւորումը վերլուծելով, «Թայմս» թերթը կարդարար, թէ «Ընդլիա ու Ֆրանսա կրնան ինքզինքին առանձնացած դտնել և համաշխարհային կարծիքը գիրենք պիտի դատապարտէ որպէս նախայարձակներ։

Արևմտեան տէրութիւններու կողմէ Սուէզի խնդրին շուրջ յայտնուած ապստամբ յաւելեալ վկայութիւն մըն է, թէ գաղութարարները չեն ուզեր նկատել առնել Արևելքի նորածէլ ազգային Պետութիւններուն վերապահական օրինաւոր իրաւունքները — իրաւունքներ, զորս այս Պետութիւնները ձեռք բերին յամառ պայքարով մը։

Սակայն, իրենց անկախութիւնն ու վերապահութիւնը ամրացնելու համար Արևելքի ժողովուրդներուն գործունէութիւնը բարոյական անասնական օժանդակութիւնը կը վայելէ խաղաղասէր բոլոր ժողովուրդներուն ու Պետութիւններուն, երկրագունտի բոլոր պարիզեր մարդերուն։

Ինչպէս որ ըրինանական «Մանչեսթըր Կարտիըն» թերթը կը սարկասի ընդունել Եգիպտոսի դէմ ուժ գործածելով արևմտեան տէրութիւնները իրենց դէմ պիտի հանէին «մարդկութեան երեք հինգերորդը»։ Օգոստոս 8-ին խորհրդարանին մէջ խօսք առնելով վարչապետ Նէհրու յայտարարից թէ Ջրանցքի ռազմութեամբ Եգիպտոսի վերապահութիւնը կասկածէ դուրս կը մնայ։

Արևմտեան տէրութիւններու զինուորական միջոցառումներուն վերաբերեալ մամուլի տեղեկութիւններուն մասին խօսելով Նէհրու ըսաւ թէ անոնց հանդիպին կարծիքը զրգռեցին ոչ միայն Եգիպտոսի այլ ամբողջ արաբական աշխարհի մէջ։

Ընդհանուր ժողովի Հանրապետութեան Վարչապետը Շու-Էն-Լայ, Օգոստոս 4-ին Փեքինի օտար լրագրողներուն հետ խօսակցութեան մը ընթացքին Սուէզի Ջրանցքին Ընկերութեանը ազգայնացնելու մէջ Եգիպտոսի օրինական իրաւունքը լիովին ընդունելէ վերջ, նշեց թէ զինուորական միջամտութեան ոեւէ արարք Ասիոյ Ամբիկէի և աշխարհի ժողովուրդներուն ընդդիմութեան պիտի հանդիպի և ձախողութեան պիտի մատնուի։

Արևմտեան կողմէ մը տէրութիւններու կողմէ Եգիպտոսի դէմ գործադրուած սպառնալիքի քաղաքականութեան առնչ բոլոր երկիրներու հանրային կարծիքին մեծ յառաջացած զայրոյթը այդ տէրութիւնները սարսեցուց, որ ծածկնարքներու զլմին, Այսպէս երբեք Նասրաքին Փորոց նախարարները առաջարկեցին Օգոստոս 16-ին Լոնտոնի մէջ միջազգային խորհրդաժողով մը գումարել Սուէզի խնդրին շուրջ։

Ընդլիա և Ֆրանսա կը յայտարարեն, թէ խորհրդաժողովին առաջադրութիւններն մէկն է ձեւաւորումը այն միջոցառումներուն, որոնցմով պիտի երաշխաւորուի Ջրանցքին գործունէութիւնը 1888ի համաձայնութեան համապատասխան ձեւով։

Սակայն ինչ է իմաստը նման առաջադրանքի մը, քանի որ գիտենք, թէ 1888ի համաձայնութեամբ հաստատուած Սուէզի Ջրանցքին վրայ նաւարկութեան ազատութեան սկզբունքը անվթար կը մնայ ու լիովին կը յարգուի։

Ինչպէս որ միջազգային մամուլը նկատել կու տայ, խորհրդաժողովի կազմակերպիչներուն իրական նպատակն է վերատեսութեան ենթարկել Սուէզի Ջրանցքի Ընկերութիւնը ազգայնացնելու մասին եգիպտական կառավարութեան առած որոշումը։

Սակայն ասիկա բացայայտ միջամտութիւն մը պիտի ըլլար Եգիպտոսի ներքին գործերուն քանի որ իրը ինքնիշխան պետութիւն, այս ընկերութիւնը ազգայնացնելու մասին Եգիպտոսի իրաւունքը չի կրնար ժխտուիլ միջազգային ոեւէ խորհրդաժողովի կողմէ։

Յայտնի է թէ Ընդլիա ու Ֆրանսա խորհրդաժողովի ընթացքին մէկեռեղ պիտի նեռեն Սուէզի Ջրանցքը «միջազգայնացնելու» գաղափարը, որ գործնականին մէջ Եգիպտոսէն ջրանցքը եւս առնելու եգիպտական Պետութիւնը իր օրինաւոր սեպհականէն զրկելու փորձ մը պիտի նշանակէր։

Ընդուշտ թէ վճռաբար պէտք է եւս մղել Եգիպտոսի ներքին գործերուն բրտօրէն միջամտելու այդպիսի փորձ մը։ Միեւնոյն ատեն, շատ բնականօրէն մէջտեղ կու գայ հարց մը,— խորհրդաժողովին կազմակերպիչները ինչո՞ւ համար միայն Սուէզի Ջրանցքը միջազգայնացնելու գաղափարը առաջ կը նետեն, մինչդեռ գոյութիւն ունին ոչ նուազ կարեւորութիւն ունեցող շատ մը ուրիշ ծովային ջրանցքներ ու նեղուցներ։

Ուրիշ էրոյթիւն մը որ ուշադրութիւն կը գրաւէ, այն է թէ խորհրդաժողովը հրաւիրուած է նախաձեռնութեամբ Ընդլիոյ և Ֆրանսայի որոնք Ընկերութեան գլխաւոր բաժնետերերն են, և Միացեալ Նահանգներու որ մաս չի կազմեր 1888ի համաձայնութեան առանց կարծիք հայտնելու ՍՍՌՄ-ն և այդ համաձայնութիւնը ստորագրած միւս երկիրներուն։

Խորհրդաժողովի հրաւիրուած երկիրներուն կազմը դիտմամբ է այն հաշուով, որ մասնակիցներուն շատերը կը պաշտպանեն Անգլիոյ ու Ֆրանսայի կողմէ պատրաստուած առաջարկները։ Խորքին մէջ զումարուելիք խորհրդաժողովը խորհրդաժողովն է Սուէզի Ընկերութեան բաժնետէր երկիրներու խումբի մը մասնակցութեամբ այս գլխաւոր բաժնետերերուն կողմէ քմահաճօրէն ընտրուած երկիրներու ուրիշ խումբի մը։ Ուստի կարելի է ոչ ալ իր բնոյթով ու իր առաջադրանքներով, խորհրդաժողովը չի կրնար նկատուիլ միջազգային խորհրդաժողով մը որ իրաւասու ըլլայ Սուէզի Ջրանցքին մասին ոեւէ որոշում առնելու։ Միւս կողմէ, կարելի չէ չհաստատել թէ խորհրդաժողովը հրաւիրուած է մէկ կողմ ձգելով ՄԱԿՆ-ը ինչ որ չի կրնար բնական նկատուիլ ստեղծուած պարագաներուն մէջ։

Մինչդեռ որպէսզի խորհրդաժողովը ձեռնհաս ըլլայ պէտք է համախմբէ 1888ի համաձայնութիւնը ստորագրող բոլոր երկիրները և անոնց ժառանգորդները ինչպէս նաև շատ մը ուրիշ երկիրներ որոնք կենսական օրէն շահագրգռուած են Սուէզի Ջրանցքի հարցին կարգադրութեամբ։

Ս. Մեսրոպ «Ասոյթ»-ի թերթի յայտարարութիւնը կը նշէ նոր։

Հանքածուխի նոր աղբիւրներ

Այս վերջին տարիներուն, ՍՍՌՄ-ի երկրաբանական քարտէսին վրայ աւելցան հանքածուխի աւելի քան 50 նոր հանքախաւեր։

Սովետ. Միութիւնը ածխարի մէջ առաջին տեղերէն մէկը կը գրաւէ հանքածուխի եւ լիգնիթի (փայտքարի) պաշարներու մարզին մէջ։ Այս հարստութիւններուն մեծաւորապես երեք քառորդը կեդրոնացած է երկրին Արեւելեան շրջաններուն մէջ։

Այսպէս, Հարաւային Եարուտիոյ մէջ վերջերս գտնուեցան հանքածուխի կարեւոր աւազան մը, որ կը տարածուի հարիւրաւոր քիլոմետրերու վրայ։ Վառելանիւթի հարուստ հանքախաւեր երեւան բերուեցան Ճաւ։ վերին Ամուրի մէջ, սիպիրիական Ակինիր եւ Քանսք քաղաքներուն մօտերը, Լենինի աւազանին մէջ։

Հեռու չէ ժամանակը, ուր այս շրջաններուն մէջ պիտի բարձրանան հանքային ու մեխանաշինական արդիւնաբերութեան կարեւոր կեդրոններ, որոնք կոչուած են օր մը առաջնակարգ դեր խաղալու Սիպիրիոյ եւ Մոյրագոյն—Արեւելքի տնտեսական վերափոխման մէջ։

Սովետ. Միութեան Արեւելեան մասին հանքածուխային շրջանները արագօրէն զարգանալու վրայ էն,— մասնաւորաբար Բուզնեցքի աւազանը, որ իր կարեւորութեամբ երկրորդ տեղը կը գրաւէ ՍՍՌՄ-ի մէջ։ Մասնագէտներու հաստատմամբ, այս աւազանին հանքածուխի պաշարները մօտաւորապէս կը հասնին 450 միլիարտոնի—այսինքն Անգլիոյ հանքածուխի բոլոր արդիւնքներուն աւելի քան կրկնին։ Ընդգծելի հնգամեակի վերջաւորութեան, Բուզնեցքի աւազանը պիտի հայթայթէ տարեկան աւելի քան 80 միլիոն բոն հանքածուխ։

«Արաբական արձակդ եւ «ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏԱՐԵԳԻՐՔ»

Մոսկուայի Պետհրատի գրականութեան բաժինը լոյս ընծայեց «Արաբական արձակը» վերնագրով ժողովածու մը, որ ընթերցողին կը ծանօթացնէ արաբական երկիրներու մէջ իրապաշտական ձգտումի երեւումին շրջանը (1910—1930)։ Ժողովածուն կը պարունակէ քաղաքական ու ընկերային կեանքի մասին յառաջդիմական յօդուածներու նմոյշներ, պատմուածքներ, արձակ բանաստեղծութիւններ, որոնց հեղինակները Լիբանանի, Սուրիոյ, Եգիպտոսի, Իրաքի եւ այլ երկիրներու գրագէտներ են։

Պատրաստութիւններ կը տեսնուին հրատարակելու համար նոր հանդէս մը՝ «Արեւելեան տարեգիրքը», որ պիտի պարունակէ առաջին անգամ լրլալով ռուսերէն թարգմանուած գործեր։ Առաջին թիւին մէջ պիտի հրատարակուին Զինասանի, Հեղկասանի, Ինսոնի-գիոյ գրագէտներուն գործերը։ Հանդէսին մէջ յատկապէս պիտի երեւին չինացի մեծ գրագէտ Լիւ Սունի համակերտը (անձնական յուշերը), Լի Շան—Ինի առասները եւ չին բանաստեղծներու ստեղծագործութիւններ։ Հեղկական գրականութեան վերապատուած գլուխին մէջ պիտի երեւան Գալիասպի գործերուն մասին յօդուած մը, գրուածներ Թաղորեն եւ պատմուածքներ ենթդի ժամանակակից գրագէտներ։ Սովետական ընթերցողները առաջին անգամ ըլլալով ռուսերէնով պիտի ծանօթանան ինտենզիվական ինքնաստեղծութեան։

ԳԵՏ ՄԸ ԳԵՏՆԻՆ ՏԱԿ ԳՆԱՑ։

Երկրաբանները հաստատեցին, թէ Ուխրանիոյ Գրիվոյ—Ռոգի շրջանին մէջ գտնուող Սամսականի գետի ջրամոյն հողերուն մէջ միլիոնաւոր բեռներով երկրաքանիներ գոյութիւն ունին։ Սակայն, որպէսզի ապագայ հանքերը ողջամտութեամբ չենթարկուին, մասնագէտներ եւ գիտնականները առաջարկեցին գետը անցնող հողին շատ տակին եւ այսպէսով զայն հեռացնել հանածոյի խառնուրդէն։

Հանքագործներ սկսան կառուցել ջրատեխնիկական բազմամաս հաստատութիւններ։ Արդէն լրացած է հինգ քիլոմետր երկարութեամբ ու երեքուկես մետր տրամագիծով փապուղի մը շինութիւնը։ Այսպէսով, Սամսականի գետը տանենակ մետրներով գետնին տակ մտաւ եւ գնաց միանալ հանքին հեռու գտնուող Բինկուլեց գետին։

Փապուղիի բացուելու այխասանցներուն հետ միաժամանակ կը փորուին եաեւ հանք մը եւ հզօր քարանհանք մը։

Արուեստական անձրեւի նոր մեքենաներ

Միքիշէյի անուան մեքենաշինական գործարանը (Մոսկուայի շրջան) մասամբ լրացուց արուեստական անձրեւի նոր մեքենաներու շինութիւնը։ Ասոնք պիտի հաստատուին բարքարոներու վրայ եւ անոնց երկու բեւեռը 110 մետր լայնով առաջ ջուր պիտի սրսկեն։

Մեքենաները ունին նաեւ գեսնանանոր, բանջարեղէններ եւ այլ բոյսերը պարարելու կարելիութիւն։

Փորձերը ցոյց տուին, թէ նոր մեքենայով ջրելը երեք անգամ աւելի ժամն է քան նախկին մեքենաներով ջրելը։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հանգուցեալ ՄԸՆՕ (Պէշիր) ԷՄԻՐՕԵՆԻ մահուան Վրաստանի առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, դիրքի 19 Օգոստոսին առաւօտեան ժամը 8ին, Սիւլէյմանիէի Հայ կաթողիկէ Եկեղեցին։

Հանգուցեալին յիշատակը յար գոյ ազգականները, ծանօթները և բնկերները կը հրաւիրուին ներկայ ըլլալ։

ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԼՈՒԹՖԻ ՖՐԱՆՔԵՆ
Ֆարուք Պոդոսա Հալէպ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹԱՍԻՐԱՑ վարժարաններու հոգաբարձութիւնը պէտք ունի ԹՈՒԵՐԴԵՆԻԹԵԼԵՆ և ԱՆԳԼԵՐԷՆ լեզուի ուսուցիչի մը, ինչպէս նաև ՀԵՐՈՒԹԿԷԼ—ԳՈՐԾԱԿԱՏԵՍԻ մը

Թեկնածուներէն կը խնդրուի դիմել հոգաբարձութեան։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Սինեմա ՅՈՒՍՏ (Մարբ) երկուշաբթի 20 Օգոստոսէն սկսեալ կը ցուցադրէ մարդկային միս ուտող իշամուտին և թարգանը։

Փապաւէնը որ ցոյց կու տայ արկածախնդրութեամբ լի կեանք մը Ափրիկէի անտառներուն մէջ
Խաղարկութեամբ
Ճոնի Ուիսմիլլերի և Ճոան Ուէլլերի։

Ուշադրութիւն Ուշադրութիւն

Բացում նուշարան ՔԱՐԱՎԱՆԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԲ ՏԻԿԻՆ ԼՈՒՍԻԿ
Արեւելեան եւ եւրոպական նուշեր, ամէն տեսակի խմիչներ, անթերի սպասաւորութիւն, դիւրամատչելի գիներ
ԿԷՍՕՐԻՈՆ ԼՍԱՆ ՃԱՇ ԿԱՄ
ԵՐԵԿՈՇԵԱՆ ԼՍԱՆ ԸՆԹՐԻՔ
ՄԻԱՅՆ՝ 250 Ս. ԴԱՀԵԿԱՆ
Ընտանիքներու համար միակ յարմար ճաշարանը
Հեռաձայն 12690